

EXTRA

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

1840 SO. HALSTED ST., CHICAGO
Telephone, Canal 1508

PIRMAS LIETUVIU DIENRAŠTIS AMERIKOJE

Vol. II

Chicago Ill., Panedėlis Liepos-July 26, 1915

PRICE, 2c.

No. 177

Baisiausia Chicagos nelaime

1400 žmonių žuvo apsivertus laivui

Laivas Eastland su 2500 pasažierių apvirto Chicagos upej

Ant laivo žuvo daug lietuvių

Valdžia tyrinės priežastį nelaimės. 30 jurininkų areštuota

Laivas buvo netikęs ir ant jo buvo suleista per daug žmonių

Tokios baisios nelaimės, kokia atsitiko Chicagoje subatos rytą, liepos 24d., Chicagos miestas dar nebuvo matęs savo istorijoje. Ir nei vienas kitas miestas taip trumpojo valandoj tiek neturėjo aukų, kiek dabar Chicago skaito.

Didelis ekskursijinis laivas "Eastland" su 2,500 žmonių apvirto Chicagos upėje, ir netoli dviejų utkančių žmonių, daugiausia moterų ir vaikų, prigėrė, nežiurint jai, kad krantai buvo tik už kelių žingsnių, ir ant krantų buvo tukstančiai žmonij.

Nelaimės vietoj žmonės kaip stabo buvo ištikti, kada nelaimė atsitiko. Moteris ir vyrai bėgiojo pamišę ir nežinojo ką daryti. Keletas policininkų, kurie buvo prie kranto nelaimės pradžioje, pasidarė lyg pamišę, kada išvydo ir suprato, kokia čia baisi nelaimė atsitinka.

Kaip nelaimė atsitiko.

Apie 7,000 Western Electric darbininkų, jų giminių, draugų ir pažįstamų subatos rytą rengėsi išvažiuoti į pikniką laivais į Michigan City. Buvo nusamdyti penki laivai, Eastlanda, Roosevelt, Petoskey, Rochester ir Kansas.

Laivas Eastland turėjo išplaukti pirmas. Į laivą buvo prisodinta žmonių daugiausia negu laivas gali vežti. Kompanija betgi sako, kad laive buvo nedaugiau kaip 2,500 žmonių, ar net ir mažiau. Vėliau pasirodė, kad pradėjus plaukti laivui nuo kranto, dar nebuvo pripildytas jį balasto vanduo, kurs turi palaikyti laivo lygsvarą. Laivas netikusiai buvo subudavotas. Sykį jau jis tik ką nebuvo apsivertęs.

Tečiaus baigianties aštuntai valandai laivas Eastland tapo atristas nuo kranto upės, kur jis stovėjo, tarp N. La Salle Street

ir Clark str. ir pradėjo slinkti nuo pietų kranto į vidurį upės. Nuplaukiant laivui, muzika pradėjo groti. Plėvėcavo vėliavos. Visi buvo linksmi. Iš kitos pusės pasirodė kitas laivas, ir ant Eastlando žmonės susimetė į tą pusę, kad pasveikintų kitą laivą.

Laivas apvirto.

Tada didelis Eastland laivas pradėjo svirti į tą pusę, kurion susimetė žmonės. Į žemutinę deka pasipylė vanduo, žmonės pradėjo rėkti ir šokti į vandenį, o kiti bėgti višun. Ant laivo pasidarė baisi suirutė. Moteris ir vaikai bėgdami griūdo ir buvo mirdžiojami kly bėgančių.

O laivas vis daugiau sviro ant šono. Pasidarė didelis gvyllas ant upės krantų. Ant Clark str. ties tiek prisigrūdę žmonių, kaip tiltas pradėjo traukti. Kad tik kiek, tiltas būtų įlūžęs ir dar viena nelaimė būtų pasidariusi. Policijai belgi pasisekė laiku nuryti žmones nuo tilto.

Laivas tuo tarpu apvirto ir iškišo savo didelį pilvą iš sudrumsto vandens. O jodiduryj purvinam vandenij skendo vyrai, moteris, vaikai, visi susigrūdę vienas ant kito.

Gelbėjimas.

Prasidėjo gelbėjimas nelaimingųjų. Buvo pašaukta policija, ligonbučių ambulansai, iš kitų laivų atplaukė laiveliai. Atsirado šimtai liuosnorių, kurie metėsi į vandenį ir traukė skęstančius. Gelbėtojai paskui buvo pririšami ant virvės, ir kada jie sugaudavo skęstantį, juos su virve traukė ant kranto.

Iš ligonbučių atvažiavo dak-tarai su pull-motorais oksigenui pumpuoti paskanduoliams. Vienas pirmutiniųjų pribuvo Wesley ligonbučio štabas. Jame dirbo ir Alexandras Davi-

donis, Naujienų bendradarbis. Jis ir visi kiti, kurie dirbo prie gelbėjimo, turėjo dirbti su karžygių pasišventimu. (Paties Al. Davidonio pasakojimą apie gelbėjimo darbą skaitytojai ras šio numerio antrame puslapyje. Prigėrę žmonės buvo vežami į dokus ir ten jiems buvo pumpuojamas oksigenas. Dirbo visi iš visų spėkų, kiek tik galėjo. Retą kurį bebuvu galima atgaivinti. Atgaivinta vienok daugiau kaip šimtas žmonių. Dvyliktoji valandoj gaivinimas pull-motorais turėjo sustoti, nes tie, kurie buvo ištraukti apie tą laiką, nei vieno nebegalima buvo atgaivinti. Visi jau buvo tik išpurę lavonai.

Gelbėjimui žmonių iš apsi-vertusio laivo vidurių reikėjo prakirsti skylės laivo šone. Laivo kapitonas buvo norėjęs pasi-priešinti skylių kirtimui laive, bet jį už tai žmonės tik ką neimė į upę.

Laivo viduryje žmonės belgi buvo jau visi prigėrę, kada skylės tapo prakirstos. Retą kurį bebuvu galima atgaivinti pull-motorais. Išimti iš laivo žmonė buvo labai sunku, ir iš ten lavonai buvo traukiami tik kabliais. O traukiant kabliais visi kunai buvo nemažai apdras-

Jieškojimas paskendusiujų laivo "Eastland" ekskursininkų tebesitęsė ir subatoj ir nedėlioje. Skaitylius išgelbėtu-jų, sulig paskutinėmis žinio-mis esąs 1,002. Ant laivo, pa-sak jo viršininkų, buvę susi-rinkę išviso 2408 pasažieriai ir 72 žmonės laivo įgulos, taigi vi-so 2480.

Kiek ištikrųjų pražuvo žmo-nių paskutinėje Chicagos kata-strofoje, vis dar pilnai negali-ma susekti. Policijos virši-ninkas Schuettler, apvažinėjęs visas įstaigas, kurios buvo nu-skirtos lavonams priimti, sa-kėsi suskaičius, kad išviso žu-vę apie 1800 žmonių — vyrų, mo-ter ir vaikų.

Subatoj per ištisas devynias valandas nuo apsivertimo East-

lando, gelbėtojai traukė iš van-dens ir iš laivo vidaus kunus, po vieną kas minutė. Didžiū-lė Reid, Murdoch & Co. įstaiga prie Clark gatvės tilto patapo mižiniška lavonvieta: į vieną tą įstaigą buvo sugabenta dau-giau kaip 700 kunų. Gabenta ir į daugelį kitų įstaigų. Taip, antrojo kariškojo regimento ar-senalas, prie Washington bul-varo, apie penktą valandą po pietų buvo sugabenta ir ant grindų suguldyta 180 kunų.

Viena baisiausiųjų pasaulio tragedijų.

Paskutinėji Chicagos nelai-mė, tai viena didžiausiųjų ne-laimių pasaulyje. Iš panašių katastrofų ant vandens arlimoj prilygsta jai paskendimas Ti-lanico, kur žuvo 1503 žmonių gyvasių, paskandinimas Lusit-anijos, kur žuvo daugiau kaip 1100 žmonių, paskendimas gar-laivio Empress of Ireland, kur žuvo 1021 žmonės, sudėgimas ekskursijos laivo General Slo-cum, kur žuvo daugiau kaip 1000 žmonių.

Žuvo visos šeimos.

Pasakojama, kad šioje nelai-mėje žuvusios šeimos šeimos. Ir tatau labai gali but, kadangi ma-žios "ton" grafinės "ar" nepu-na, sarašą žuvusiųjų, randi ke-lėtą tos-pat pavardės asmenų, vyrų, moterų ir vaikų.

Valdžia rengiasi daryti aštrų tyrinėjimą.

Federalė, valstijos ir miesto vyriausybė sukruto daryti tyri-nėjimą, kas buvo kaltas nelai-mės priežastis ir kaltininkus patkauti atsakomybėn. Tei-sėjas Landis įsakė surinkti spe-cialų "Grand jury" dalykui tar-dyti. Grand jury busianti su-šaukta rytoj.

Laivo viršininkai areštuojami.

Policija suareštavo 30 laivo viršininkų darbininkų ir suim-ta laivo kapitonas Petersen, du jo padėjėjai ir vyriausias inži-nierius.

SESERS NELAIMĖJE.

—Starrett in New York Tribune.

Karė sunaikino Belgiją, gi Ameriką patiko dvi didelės nelai-mės—paskandinimas Lusitanijos ir apsivertimas laivo East-land.

1,500,000 rusų belaisvėje

120,000 rusų paimta belai-sven bėgyje 10 dienų da-bartiniuose mušiuose Lenkijoje

BERLINAS, liepos 25. — Nuo pat karės pradžios iki šio laiko, vokiečiai ir austrai-vengrai su-ėmė virš 1,500,000 rusų belais-vėn.

Į tą skaitlių įeiną ir belaisviai, suimti šiuose mušiuose Lenki-joj ir apie kurių suėmimą pas-kelbė generališkas štabas lie-pos 24.

Overseas žinių agentura pa-duoda sekamą žinią:

"Vokiečių gyventojai lau-kia sprendžiančiojo mušio Ru-sijos fronte, kurio pasekmės nuspręs karę.

"Bėgyje dešimt dienų vokie-čių ir austrų spėkos paėmė 120-000 rusų belaisvėn."

KĄ SAKO VALSTIJOS PROKURORAS.

Valstijos prokuroras Maclay Hoyne rengias paimti nagan lai-vo kompaniją.

Užpakalį šitos nelaimės, galima susekti tą pačią žmogaus godumo, o gal ir "grafto" isto-riją, kokia pasižimėjo Chicagos policijos subjektai, išėję aikš-tėn kriminaliame teisme. Ir čia mes pasirupinsime, kad su-radus teisybės. Laivų kompa-nija turės atsakyti. Kurie-ne-kurie tos laivų kompanijos vir-šininkai, kaip man teko suži-noti, nori ir rengiasi suversti vi-šią kaltę ant Western Electric kompanijos ir ant Suviennyų Valstijų inspekcijos biuro. Mes pasižūrėsime.

ŽUVO DAUG LIETUVIŲ

Western Electric Co. dirbtu-vėje dirba daug lietuvių. Dau-gelis jų drauge su kitais darbi-ninkais važiavo ant laivo East-land ir ten patiko mirtį.

Kiek žuvo lietuvių dar negali-ma sužinoti, nes dar nevisi la-vonai ištraukti iš upės, taipgi ir ištraukieji dar nėra visi in-identifikasiuoti. Dalinį sarašą žu-vusiųjų lietuvių skaitytojai ras ant antro puslapio.

NARAS—GELBĖTOJAS IŠEJO IŠ PROTO.

Vienas gelbėtojų — narų, kurs visą dieną galėjo, vilko iš vandens nelaimingųjų East-lando aukų kunus, pagalios iš-ėjo iš proto ir pradėjo šelt. Nebepakelė vargšas dienos bai-senybių. Jis tapo nugabentas į ligonbutį.

LONDONAS, liepos 25. — Vo-kiečių pojuriniai laiveliai vėl pradėjo veikimą ir paskandino Anglijos vandenyse vieną fran-cuzų laivą ir keturis anglų žve-jų valtis.

Visų paskandintųjų laivų į-gulos išgelbėtos.

Pranešama, kad bombomis ir kanuolių šuviais liko paskan-dintas vienas vokiečių pojuri-nis laivelis.

Vokiečiai už 10 myl. nuo Varšavos

Perejo Narevo upę ir veržia-si prie Petrogrado-Varšovos geležinkelio

Paėmė tranšejų Suvalkų gub.

BERLINAS, liepos 25. — Vo-kiečiai perėjo Narevo upę vie-toj į pietus nuo Ostrolenka iki Putulsko. Pietryčiuose nuo Putulsko tvirtovės vokiečių spē kos artinasi prie Bugo upės.

Tas vokiečių judėjimas paro-do, kad jie veržiasi prie Petro-grado - Varšavos geležinkelio, kuris eina paraleliai Bugo upei, 12 mylių atstume.

Vokiečiai laimėjo Lietuvoje.

"Generolo Buelow armija,—sako oficialis vokiečių praneši-mas,— susirėmė su rusų rear-gardu laike jos ėjimo priekyn ant Jesios upės (Suvalkų gub.) į pietus nuo Kauno. Dėmė apygardoje, kurioje mylios apykarose nuo Suvalkų ke-lios rusų tranšejų liko paimtos. Narevo upę pereita visame iki Putulsk. Petro Ostrolenka Putulsk mūsų kariuomenė nuo nasi prie Bugo upės.

"Pietvakariuose nuo Putulsk tvirtovės, nežiurint smarkaus priešo spyrimosi, linija Na-sielsk - Gzovo pasiekta.

"Pietvakariuose nuo Blonie kelios priešo pozicijos liko pa-imtos, kuomet į pietus nuo Va-ršavo miesteliai Jazgawew ir Sta-nowisko liko paimti šturmu. Jazgarzew yra ant Jezdorna u-pės, dešimt ir pusė mylių nuo Varšavos."

RUSŲ OFICIALIS PRANESI-MAS.

PETROGRADAS, liepos 25— Rusų karės ofisas išleido ška-mą oficialį pranešimą:

"Joniskio - Siaulių - Raseinių fronte priešas tebeina priekyn rytų pusėn.

"Narevo fronte, priešo ata-ka kairėje, užpakalį Tissa u-pės tapo atmušta ketvergo nak-tį, nežiurint jo vartojimo nuo-dingų gazų bombų. Priešas vartojo kiekvieną imanomą bu-dą bandyme prasiveržti per Na-revo upę. Rozan - Putulsk da-lyj ir labai atkaklus mušis įvy-ko 23 liepos.

"Atakos ant mūsų priešaki-nių pozicijų ties Novo Georgi-evsk ir Ivangorod liko atmuš-tos.

"Tarp Vislos ir Bugo upių bu-vo smarkus mušis linkui Liub-lino ir priešas bandė paeiti prie-kyn linkui Bolsoje.

Rusų laimėjimas.

"Smarkus mušis įvyko Ki-mel - Waslowice fronte. Rusai padarė daugelį pasekmingų kontr-atakų ketvergo nak-tį, prasimušdami net iki priešo ar-tilerijos. Sąlygos mušio nelei-do pasiimti priešo apleistų ka-nuolių.

NAUJIENOS

Published daily, except Sunday, by
American News Publishing Company,
1848 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Entered as Second-Class Matter March 7,
1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., un-
der the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS
Filmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje
Prieš 18 Chicago kasdien išskiriant Nedė-
liui.
Redaktorius: Benas Bendrovė.
Prenumeratos kainos:
Chicagoje — per išnešiojimą 12 cen-
tų savaitėje. Pateiktas, Chicago-
je metams \$6.00, pusei metų \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00.
Pusei metų \$3.00.
Vienas mėnesis \$1.75.
Dvi mėnesiai \$1.25.
Keturi mėnesiai \$7.00.
Europoje, metams \$12.00.
Redakcijos adresas: numeris kaina 2c.
Adresas: Naujienos, 1848 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1566.

Redakcijos Straipsniai

CHICAGOS TRAGEDIJA.

Pačioj Chicago širdyje, prie
tukstančių žmonių akių atsiti-
ko baisiausia nelaimė.
Pilnas darbininkų laivas
Eastland už keleto žingsnių nuo
kranto apsisvertė Chicago upė-
je ir paskendo.

Simtai darbininkų, jų moterų
ir vaikų rado mirtį sudrumstam
Chicago upės vandenyje. Mi-
nios žmonių su pasibaisėjimu
ir desperacija žiūrėjo į tą bai-
sią tragediją ir nieko negalėjo
pagelbėti. Vienus nelaimin-
gųjų nešė sraunus vanduo, ir
jame jie skendo vienas po ki-
tą, kiti iškart pasijuto ant
upės dugno. Laivo kambariuose,
kurie kirsta skyles šone, viskas bu-
vo pervėlu.

Laivo viduryje At-
lantis, susidūręs su ledų kal-
mu, „Lusitania“ žuvo jūrose
toli nuo kranto, paskandinta
vokiečių submarino torpedos.
„Eastland“ žuvo prie pat kranto,
vos tik šepo atsitolinti nuo
kranto.

Kas yra kaltininkas?
„Titanic“ ir „Lusitanios“
kaltininkas mes žinome. Vieną
pražūdę kapitalistų varžytinės,
kitą kapitalistų. Kas yra
kaltininkas „Eastlando“ nelai-
mės?

Kadir keleto jau žinomų fak-
tų peržvalga gali tai nurodyti.

Laivan buvo paimta per daug
žmonių. Laivo konstrukcija
buvo netikusi, — persiauras del
savo ilgio, neturįs užtektinai at-
svaros apačioj. Laivo apačioj
lynta, kuri turi atlaikyti laivo
lygsvarą, buvo tokia siaurutė,
kad ji būtų galėjusi tikti tik ko-
kiam labai mažam laivukui, o
netokiam laivui, kaip Eastland.
Laivas buvo per senas. Jis net
jau buvo pripažintas netinka-
mu pasažierių vežimui.

Jau šitie faktai parodo, kad
ir laivas buvo pastatytas tik
taip, kad daugiau pelno iš jo
turėjus, nežiūrint į žmonių sau-
gumą, kad jis jau ir per senas
buvo, o vis dar norima iš jo pel-
nyties ir laivan buvo priimta
tik žmonių, kad laivas turėjo
tuojaus svirtį ir škėsti. Dar
daugiau faktų išties Suvienu-
tųjų Valstijų komisija. Bet ir
iš to, kas žinoma, aišku yra, kad
„Eastland“ nelaimės kaltininku
yra kapitalistų godumas. Tai
pirmutinis kaltininkas, tai
nelaimės priežastis. Iš godu-
mo kyla netikumas, bile kaip
padaryti laivą neapžiūrėjimas,
skubėjimas, apsielidimas ten,
kur apsielidimas yra kriminali-
šku prasakaltimu.

BUDAPEŠTAS. — Garsus
vengrų piešėjas Galimberti nu-
sižūdė ant savo pačios kapo.

Kaip gelbėta žuvusieji

Gelbėtojai dirbo kaip karžy- giai, bet veltui

Aleksandro Davidonio papasakoji- mas apie gelbėjimą „Eastlando“ aukų

Chicago ištiko baisi tragedi-
ja. Daugiau kaip tukstantis
žmonių, kiek iki šiol žinoma,
pražuvo purvinam Chicago upės
vandenyje.

Visų Chicago ligonbučių
pajėgos buvo sutelktos gelbė-
jimui nelaimingųjų. Visi jie
dirbo su didžiausiu pasišventi-
mu, koks tik žmoguje yra ga-
limas.

Tarp gelbėtojų buvo ir mu-
sų draugas, Naujienų bendra-
darbis, Aleksandras Davidonis,
kurs dirbo Wesley ligonbučio
štabe.

Zemiaus paduodame jo pa-
pasakojimą apie aukų gelbėji-
mo darbą. Jis turi dar kita
tik pasakyti, kiek čia yra jo
pasakytą. Bet nuvargęs jis
buvo amžinai. Namai jis su-
grįžo pametęs kepurę, o p. Hurin,
pametęs savo plošų. Jie
neteko taipgi daugelio instru-
mentų.

Al. Davidonis sako, kad jo
nuomone žuvusiųjų skaičius
sieks iki 2,000. Jam aplei-
džiant nelaimės vietą, ištraukti
iš upės lavonų buvo prigrūdy-
ta jau iki šešių simtų.

Al. Davidonio pasakojimas.
Ką tik rengiausi važgti pus-
ryčius, kada p. Hurin, Wesley
ligonbučio superintendente a-
sistentas, umai pašaukė mane
ir nieko nesakydamas liepė
kuogreičiausia prirengti pull-
motorą. Davęs man paliepi-
mą, pats Hurin nubėgo telefo-
nuoti ambulansui.

Pajutau, kad atsitiko kas nors
nepaprasto. P. Hurin yra žmo-
gus šalto kraujo. Ir jeigu net
jis tiek susijudino, tai negalėjo
buti menkas atsitikimas.

Kol aš prirengiau pull-moto-
rą, jis vėl buvo prie manęs, ir
trumpai pranešė, kad apie du
tukstančių žmonių yra pavojū-
je, ir mes turime kuogreičiausia
bėgti jų gelbėti.

Ant greitųjų susigriebėm rei-
kalingiausius daiktus ir vaistus
žmonių gyvasčių gelbėjimui.
Turėjom jau važiuoti, bet am-
bulanso dar nebuvo. Taigi tą
valandėlę sugriebiau telefoną
ir patelefonavau apie atsitiki-
mą Naujienoms.

Apie 20 minučių po 8 val.
mes jau buvome katastrofos
vietoje.

Čia buvo neišpasakytas suju-
dimas. Mes pirmoj valandoj
nežinojom nei ką daryti, nei ko
pirmiausia griebties. Reika-
laujančių umios pagalbos buvo
daugybė.

Policija pamačius mus, kad
mes pribuvome su pull-motoru,
tuojaus paėmė mus ant kokio
tai laivo. Nesuspėjau nei pa-
tirti koks to laivo vardas. Į
šitą laivą buvo velkami prigė-
rusieji žmonės be sustojimo.
Ten aš tuojaus prirengiau pull-
motorą, ir čia jau buvau besi-
rengias gaivinti vieną vyrą.
Bet mus tuojaus nušaukė į ša-
lį prie apmirusios mergaitės.
Kurį išrodė greičiausia galima
bus atgaivinti. Užstatėm pull-
motorą ir pradėjome darbą prie
mergaitės. Po dvidešimties
minučių gaivinimo mergaitė
jau žiūrėjo ir alsavo, o po 30
minučių ji jau buvo visai at-
gaivinta ir sušildyta.

„What is your name?“ pa-
klauskėm jos, kada ji jau išrodė
atgavusi sąmonę.

„Anderson,“ išgirdom jos sil-
pną balsą.

Daugiau teirauties laiko ne-
buvo. Mergaitė tapo nuvesta
nuo musų, o mes griebėmės ki-
tų apmirusiųjų.

Stigo pull-motorų, šiltų ant-
klodžių, stigo oxygeno, butelių
su šiltu vandeniu, vaistų ir tt.
Chicagoje pull-motorų pasiro-
dė neperdaugiausia. Jų turė-
jo tik didesnieji ligonbučiai ir
gyvasties gelbėjimo stotys. Vė-
liaus Gas Co. atsiuntė pull-mo-
torą ir oxygeno. Blanketų ir
butelių su šiltu vandeniu irgi
neužligo daugiau atsirado. Bet
oxygeno vis dar truko. Kom-
panija jo nepristatė užtektinai.

Mane pašaukė pagelbėti at-
nešti sužeistuosius ir ištrauktus
iš vandens.

Darėme viską, ką galėjome.
Ale matėme, kaip mes silpni
esame tokios nelaimės akyvai-
zdoje.

Aš užsiritau ant pilvo apsi-
vertusio laivo „Eastland.“ Ten
jau buvo prakirstos dvi skylės
šone. Narunai rengėsi leisties
į vandenį.

Prie krašto laivo pilvo su lai-
vuku privežė apie keturių me-
tų mergaitę. Pagriebiau aš ją,
bet ji jau buvo lavonas. Pa-
dėjau ją ant nešyklų. Tuo tar-
pu pamačiau žmogų su sukru-
vinta ranka. Kas jis ir iškur,
nežinau. Nežingėdavau tuo.
Ant greitųjų perrišau jam žai-
dą.

Dirbau, pagelbėdamas tai-
ten, tai šen, kol nepribuvo dau-
giaus ugnegesių, policmonių ir
gyvasties gelbėtojų.

Sugrįžau atgal į laivą, kur bu-
vo musų pull-motoras. Turė-
jau pamainyti nuilsusius dak-
tarus, kurie stengėsi daryti ar-
tificiali dusavimą jaunam vyl-
buvui jau atgijęs. Suviniojom
jį į šiltes paklodes, ir atidavėm
į ambulansą, kurs nuvežė jį į
ligonbutį.

Po to rengiau viską, kas rei-
kė prie gaivinimo. Tryniau
lavonų kunus, kračiau iš jų
vandenį, pyliau karštą vandenį
į butelius, kuriais šildėme at-
salusius kunus, dėjau šiltus
kompresus, rengiau čiurkšles
su vaistais, kurie stimuluoja
širdį, įpauščiau nuo nelaimin-
gų šlapius drabužius. Dirbti
reikėjo, užmiršau apie visą
svietą, užmiršau apie nuovargį
ir valgi.

Paskui iš laivo mus nušaukė
į kitą pusę upės, į kokią tai va-
rehuose, kur irgi buvo prigrū-
dyta ilgos eilės ištraukti iš van-
denio nebegyvi žmoniai.

Čia vėl pradėjome gaivini-
mo darbą. Paimam pirmą
mums paduotą nelaimės auką
— jauną mergaitę. Negalėjom
tikėti, kad ji neatgytų. Ji bu-
vo taip jauna, taip graži. Nu-
plėšėm nuo jos kuno drabužius,
pakėlėme ją kniupščia, kad iš-
kračius vandenį. Vandens iš-
bėgo nemažai. Avertėme au-
gštelininką, suvyniojome į pak-
lodes, apdėjome buteliais su
karštu vandeniu ir apklostėme
kompresais. Doktoras įčirškė
į krutinę stimuliuojančių vaistų.
Reikėjo ištraukti liežuvį. Tai
buvo mums sunku atlikti nes su-
irutėje pametėme reples, ku-
riomis liežuvius yra ištraukia-
mas. Ieškoti nebuo kada.
Taigi kaip galėdami pražodėm
ją, ir praverėme per liežuvį
špilką. Priveržėm prie galvos
motoro maską, ir paleidom
pull-motorą. Pull-motoras
veikė gerai. Oxygeno pripil-
dė plaučius, ir krutinę po pull-
motoro veikimu pradėjo kilno-
ties. Doktorai su triubėmis
ir tiesiai ausim be instrumentų
klauskė ar nepradės plakti šir-
dis. Visi nusiminė nekantriai
laukė, kada jie pasakys, kad
širdis jau plaka. Staiga dak-

taras suriko: „Heart is bea-
ting.“ Gal širdis ir ištikrųjų
suplasnojo, o gal jam tas taip
tik pasirodė, gal jis išgirdo tik
savo pulso plakimą. Deja, jo
žinia nepasitvirtino. Po jo vi-
si klausėmė, ir nieko neišgirdo-
me apart šniukštėjimo plau-
čiuose varomo oxygeno. Vėl-
tui dirbome. Jauna gyvastis
dingo... amžinai... Jos lavonas
pateko į graboriaus vežimą.

Prišokome prie kito lavono.
Ir vėl ta pati procedūra. Ir vėl
viskas veltui. Ejęme nuo la-
vono prie lavono, dirbome, kol
tik turėjome oxygeno. Visas
išteklius buvo išseikvotas, spēkų
nebebuvo dirbti, ir mums vis
dar rodėsi, kad mes padarėme
taip mažai. Matydami tiek
jaunų gyvasčių paklotų prieš
mus, vis dar negalėjome tikėti,
kad mes čia nieko nebegalime,
kad jie taip ir turi likti lavo-
nais ant amžių...

Nors „Titanic“ katastrofa,
kaip mes ją žinome iš aprašy-
mų, išrodė neišpasakytai baisi,
bet man rodėsi, kad nieko
griaudesnio už tas scenas, ku-
rias mačiau, negalėjo būti.

Žmonių nesimatė — tik
veidai ir veidai. Šalti veidai
be išreikimo numirusiųjų, vei-
dai pilni skausmo ir kančios
draugų ir giminiųjų, kurie žu-
vo, nusiminė del savo negalė-
jimo, veidai visų tų, kurie veltui
stengėsi atgaivinti nelaimin-
guosius, kuriuos jau pasisavi-
no mirtis.

Užimas neišpasakytas, nors
rodėsi, kad visi tyli. Judėjimas
bėgalinis, nors rodėsi, kad visi
suparalizuoti tragedijoms.

Ką čia galima buvo sakyti,
matant tiek aukų, aukų, aukų...

Štai matau, kaip tėvas įsėjo
lavono savo dukters. Jis toks
tvirtas vyras — ir toks įjėgos
apleistas žmogus. Susikupri-
vėno lavono prie kito, pakelia
uždangą nuo jų veidų, žiūri,
ar neatras brangaus sau veido.
Sukniupo. Pabučiavo. Pa-
glostė jos sudraikytus plaukus.
Ah, tai jo duklė. Atstojau, nu-
leido galvą, nudribo jo rankos,
ir jis kaip ir kokiam užsimir-
šus stovi, o ašaros per vaidą
rieda.

Suspaudė man gerklę. At-
sisukau nuo tos scenos.

O scenos nepasibaigia. Jos
visos taip griaudžios ir taip gi-
lios, taip suprantamos.

Štai ir vėl viena. Sėdi nak-
liniu švarku apsupta mergaitė,
ji tapo išgelbėta. Bet jos tė-
vas ir jos motina dingo upės
gelmėse. Ji dreba, ir išsigan-
dusiom akim kaip ir nieko ne-
supradsama, žiūri į visus. Ji
negirdi, kad policmonas kvie-
čia ją eiti. Apsilbaususi ji
šnabžda: „I have no place to
go to“ — aš nebeturiu kur ei-
ti. Ji liko našlaitė.

Ale negaliu nepasakyti jums
apie žmones, apie minią, kokia
ji buvo ir yra. Minia skubi-
nasi užgančinti savo žingeid-
mo ją net ir tokioj valandoj ne-
suprato, kad bereikalingas žin-
geidavimas yra ne vietoj. Mi-
nia skubino rasti užsigančini-
mą baisiuose reginiuose. Mi-
nia puolė, stumdė viską pake-
liui, kad tik pamačius tas visas
baisyses, kurių žmogui gal tik
syki gyvenime galima pamaty-
ti.

Tų žmonių inkirus klausinė-
jimas erzino mane neišpasaky-
tai.

„Kiek žuvo, ar nežinote?“
„Kiek buvo žmonių ant lai-
vo?“

„Kiek išgelbėta?“
„Kur kapitonas?“
„Ar jau visi lavonai iš upės
ištraukti?“

„Ar šitas lavonas galės atgy-
ti?“

„Kas jis toks?“
„Kur jie važiuoja?“

Šitie ir panašūs klausimai bu-
vo užduodami man ir kitiems

gelbėtojams be galo ir pabaigos.
Jie nervavo mus visus. Čia
reikia mąstyti, kaip žmogų iš-
gelbėti, o jie žinias gaudė.

Kaž-ko skubiai bėgau. Ir
štai man po kojų pasipainiojo
žydas. „Šalin iš kelio!“ rėkiu
aš jam, o jis prie manęs tuo-
ju kokiū tai klausimu, ir nesi-
traukia, neduodamas man pra-
citi. To jau man buvo per-
daug. Stumiau jį taip, kad jam
turbut atsinorėjo daugiau lįsti
po kojų.

Tarp tų žingeidaujančių gal
buvo ir „šakalų“, kurie tykojo
pasinaudoti, tai yra, apkraus-
tyti kišenių.

Minia tų inkirų žiopsotojų
vis augo ir augo. Policma-
nams buvo įsakyta vartyti juos
be jokio pasigailejimo. Vieto-
mis tikrai prisėjo panaudoti
kumščius ir buozes.

Bet kur čia visą apsakysi.
„Taip trumpai gyventa, ir
taip daug pergyventa.“

Apie antrą valandą nuvargę,
alkani, purvini, sušlapę grįžo-
me į savo ligonbutį.

ANT VIETOS NELAIMĖS

Tukstančiai, simtai tukstan-
čių, milijonai žmonių gyvasčių
žusta karės laukuose, žusta per-
tų pačių žmonių beprotystė ir
pagėdima. Bet negana to,
prieš tą žmogaus gyvybę tary-
tum visi žemės gaivalai turi pa-
darę sumokslą, ir naikina ją vi-
sur ir visokiais būdais — žemės
drebėjimais, gaisrais, tva-
nais, ant sauzemio ir vanden-
se.

Baisiausia nelaimė palietė
šiandien Chicago. Ir tos ne-
leimės aukomis — tukstantis,
o gal ir daugiau — nes dar tik-
rojo skaitliaus nežinoma —
žmonių gyvasčių: vyrų, moterų
— jaunų, pačiame pavasario
Graziai pasirėdęs, gėlėmis ir
kaspinais pasipušęs jaunimas
linksmai skubinosi laivan, kad
pasivažinėjus ant vandens, pa-
silinksminis nekaltomis pra-
mogėlėmis, ir štai, vos spėjus
sulipti laivan, giltinė ima ir ap-
verčia laivą.

Šiuos žodžius rašančiam, ga-
vus tam tikrą leidimą iš polici-
jos viršininkų, pavyko prisigie-
riebti ant apsisvertusio laivo
jau dviem valandom praslinkus
po įvykimo nelaimės. Laivo
šonu švaistosi policistai, gaisri-
ninkai, laikraščių reporteriai ir
gelbėtojai. Gelbėtojai dirba,
kiek galėdami, kad išgriebs iš
vandens pluduriuojančius la-
vonus, taip jau iš laivo vidaus,
kame daugybė žuvo uždarytų.
Išgriebtuosius gabena krantan,
kur gydytojai, jų padėjėjai ir
nursės pulmotorais bando ne-
laiminguosius atgaivinti. O
aplinkui minios žmonių, paša-
linių ir žuvusiųjų artimų — tė-
vų, giminių, atlydėjusiųjų sa-
vo jaunuolių laivan.

O atlydėjo juos kaban.
Minia verkė.
Ekskursiją buvo sutaisę Wes-
tern Electric kompanijos darbi-
ninkai. Tos Kompanijos dirb-
tuvėse dirba daug lietuvių, tai-
gi, be abejonės, kad ir jų nema-
ža buvo pasirengusių ekskursi-
jon. Ar daug jų žuvo nelai-
mėje, pamatysim tik vėliau.

Iš sarašo žuvusiųjų
ir išgelbėtųjų

Iš vis dar nepilno sarašo žu-
vusiųjų ir išgelbėtųjų, paduo-
dame čia tik tų pavardės, ku-
rios dariaime angtų sarašyme
atrodo lietuviškomis, arba bent
turi panašumą į lietuvių pa-
vardes.

Tarp žuvusiųjų

Borowski, George, 560 W. 12 st.
Buskowsky, George, 560 W. 24 pl.
Casenowski —

Greskowiak, H. (mergina), 1924
S. Washenaw ave.

Hullis, T., 205 S. Halsted st.
Jacobowski, Ignac.

Jevoriski, Julia (mergina). Craw-
ford ave, arti 13 gatvės.

Kasper, Nellie, (moteris), 4817 S.
Wood st.

Novak, Frances, 19 metų mergai-
tė, 3043 S. 49 ave., Cicero.

Oblinski, Mrs. Clara, 1714 Bring-
ham st.

Orbes Eleonor, 2113 N. Western
ave.

Paleta, J.
Pozeky, Martha, Cicero, Ill.

Praznik, Walter, 2112 N. Kolin
ave.

Schontas, J. Hawthorne, Ill.
Slowinsky, Roman, 4856 S. Raci-
ne ave.

Strziwna, Frank, 1720 W. 20 st.

Slick, M. T. (identifikuota sulig ras-
tos prie jo kartos iš Western Electric
Co.)

Strizijina, Victor, 1720 W. 20 st.

Vaičekauskaitė, 718 W. 19 st. (ku-
nas Western Caset and Undertaker
įstaigų)

Vantak, Mrs. Paulina, 3806 Win-
chester ave.

Wertel, Anna, 2820 S. Tripp ave.

Zatenek, Paulina, 3806 S. Win-
chester ave.

Magdeline Kucinski, 1423—49 ave.,
Cicero.

Tarp dar nesužastų:

Ablinski, Clara.

Bambas, Enima, 1442 S. Kedvale
ave.

Barron, Agnes telefonas Belmont
3054

Barta (vyras) 2044 W. 18 st.

Barta (pati) 2044 W. 18 st.

Bersan, James, 1312 S. Keeler ave.

Boudelik, Charles, 2741 Harding
st.

Brabenic, Rose (moteris) 5036 Lin-
coln st.

Colombeck, Mrs. Cecelia.

Crisny, Josephine (moteris) 2724 S.
St. Louis ave.

Duszkiewicz, Hellen (moteris),
3444 W. 72 st.

Golnick, Anna, 3418 Melrose st.

Hamann, Henry, S. Hamilton ave.

ir W. 24 st.

Kowalski, John, 1529 S. Harding
ave.

Kowalski, Mrs. Mary.

Krejca, Joseph.

Kzrkuz, Anna, 3008 S. Kolin ave.

Kotovsky, Rose, 2437 S. Central
Park ave.

Kotovsky, Jennie, jos sesuo.

Lepine, Joseph, 2141 S. Trumbull
ave.

Magrowski, Miss. Mary, 2313 S.
Troy st.

Medarus, Miss. D., 4147 Lake Park
Ave.

Melkarski, E. 5020 W. 30 st.

Mulac Lilian ir Julia, 1645 S. Kar-
lov ave.

Pagel, Elizabeth, 1516 S. Harding
ave.

Pelik, Joseph.

Staku, H. ir P., 4736 Troop st.

Walstes, Joseph.

Wonsienowska, Clara.

Tarp išgelbėtųjų:

Anusikis, L., 4814 21th st.

Dejitske, E. 5210 W. 24 place,

Delestovicz, E. 5210 W. 24 Place,

Grike, Mrs. C., 3045 S. Karlov ave.

Yonkushez, Agnes, 1907 Allport st.

Lomlevicz, Mamie, 44 W. 16 st.

Begelske, E. 5210 W. 24 st.

Tomlevitz, Mary, 4456 W. 16 st.

A. J. Karalius.

Kraujagiminyste

Kraujas susideda iš skystimo vadinamo plazma, kuri užturi įvairias druskas (daugiausia paprastos druskos), baltymą, proteidą ir riebalus. Plazmoje kabo baltieji ir raudonieji kraujo skritulėliai ir vadinamos kraujo ląstelės, kurios patėmijamos tikrai žinduolių kraujyje. Baltieji kraujo skritulėliai yra svarbiausi. Jie gali liuosnoriai iš vietos į vietą persikraustyti; jie, tartum, kiekvienas veda atskirą gyvenimą. Baltieji skritulėliai apsaugoja kūną nuo įvairių ligas sukėliančių bakterijų; jie "ėda" visus kunui kenksmingus nuodus.

Raudonieji kraujo skritulėliai pridūda kraujui raudoną spalvą. Jų svarbiausia funkcija išnešioti degi bei maistą cėlėms ir pralauinti anglirugštį. Vienok nereikia manyti, kad raudona spalva jiems yra labai charakteringa. Benugarkaulių gyvūnų "raudonieji" skritulėliai gali buti nudažyti žaliai, geltonai, mėlynai, violetiniai, purpuriniai ir t.t., arba gali buti visai bespalviai. Tulų gyvūnų kune galima rasti įvairiai nudažytus "raudonus" kunelius. Tulų gyvūnėlių kraujas yra visai bespalvis venose ir melsvas arterijose. Vienok visada, kraujas atlieka tą patį darbą: paima degi iš oro (arba iš vandens, k. a. pas žuvis) ir cėlėms maistą išnešioja bei atmatas (angliarugštį) pralauina, paduodamas plaučiams, odai ar kitiems kvėpavimo organams.

Ištyrinėjima chemiškų ir fiziškų raudonųjų kunelių ypatybių suteikė daug žingeidžių dalykų. Kas link chemiško sudėjimo, tai žingeidžiausiu dalyku yra tas, kad raudonieji kraujo medžiaga, vadinama hemoglobina, yra panaši žaliai augalų medžiagai — chlorofilui. Abiejų minėtų medžiagų funkcija yra panaši: hemoglobina suteikia andmenims degi, o audmenys per ją atiduoda angliarugštį (hemoglobina randa si raudonuose skritulėliuose), o chlorofila paima iš oro angliarugštį ir suteikia augalo andmenims. Tuli biologai tvirtina, kad iš chlorofilo išsivystė hemoglobina.

Galima pasakyti, kad žmogaus (ir kitų žinduolių) raudona kraujo spalva pasidarė iš to, kad jame yra geležies; gi tuli benugarkauliai kraujyje užturi vario — todėl jų kraujo spalva yra melsva.

Sulygindami kraujo svarumą su kuno svarumu randame didelį skirtumą. Profesorius E. T. Reuchert paduoda sekancias skaitlines:

Žmogaus kraujas sveria 1:13 dalį kuno svarumo.

Šuns	1:13½
Katės	1:15
Kraliko	1:18
Pešės	1:31
Mažų paukščių	1:12
Driežo	1:20
Kaulontų žuvų	1:63

Kas link raudonųjų kraujo skritulėlių, tai įvairios veislės turi skirtingą nuošimtį. Pav. žmogus turi 48%, katė — 43%, šuo — 42%, arklis — 40%, žuvis 70%.

Nugarkauliniai gyvūnai dalinasi į du skyrius: turinti raudonus skritulėlius ir jų neturinti. Visų šiltakraujų gyvūnų, apart paukščių, raudonieji skritulėliai neturi branduolių (nucleus) ir yra rundini. Paukščių, šliaužuolių, ir žuvų raudonieji kuneliai turi branduolius ir yra pailgi.

Vidutinis raudonųjų skritulėlių didumas labai skirtingas.

Tulų gyvūnų raudoni kuneliai yra taip dideli, kad juos neapginkluotoms akims galima matyti. Žmogaus raudonųjų kunelių didumas yra apie 8 mikronai (diametras). Mažiausi gyvūnų raudonieji skritulėliai yra apie 2 mikronu diametre; didžiausi — 69 mikronų. Bezdzionių raudonieji yra truputį mažesni, negu žmogaus (apie 7 mik.).

Gyvūnų kraujas užturi nesuskaitomą daugybę raudonųjų skritulėlių. Apskaičiuota, kad žmogaus kunas susideda iš 27-000,000,000 įvairių cėlių ir kad baltųjų skritulėlių yra apie 23,000,000,000, t. y. keturi penktadaliai visų cėlių. Kubiškam milimetre raudonųjų skritulėlių pas žinduolius yra apie 3—18 milijonų; pas žuvis — apie 140,000 — 2,000,000; pas paukščius — apie 2—3 milijonai. Iš čia galima patirti žingeidų dalyką. Žmogaus kune yra raudonųjų skritulėlių apie 10 tukstančių sykių daugiau, negu visi žemės gyventojai. Tie kuneliai taip greitai arterijose bei venose vaikščioja, kad į kelias minutes visą kūną apkeiliauja. Sulyginus skritulėlių judėjimą su didžiausio miesto judėjimu pamatysim, kad mūsų kune yra daugiau gyvumo, negu didžiausiam mieste.

Apie pusę devyniolikto šimtmečio buvo žinoma, kad raudonąją kraujo medžiagą galima sukrystalizuoti, bet tikrai 1909 m. Carnegie'o Instituto tyrinėtojai padarė kraujo sukrystalizavimą taisykliškų ir praktiškų. Pasirodo, kad įvairių gyvūnų veislių kraujas skirtingai kristalizuojasi, o žmogaus kraujas visai skirtingai. Apie tai, kokių būdu kraujas yra kristalizuojama čia nekalbėsime, nes be laboratorijos to vistiek negalima padaryti. Pačius kristalus tik su pagelba mikroskopo galima priderančiai atskirti.

Kraujo sukrystalizavimas suteikia dvigubą naudą. Biologas patyrė prie kokių gyvūnų veislės tulas gyvūnas priklauso. Kadangi žmogaus kraujas kristalizuojasi kitaip, negu kokio nors gyvūno, tai visuomet jį galima nuo gyvūno kraujo atskirti. Jau daug kartų užmušėjis-tėje chemikas kraują sukrystalizavęs, buvo vieninteliu liudininku suareštuoto žmogaus kaltybėje arba nekaltybėje.

NELAIMES ANT EŽERŲ.

Paskendę "Didž. Ežeruose" laivai ir ant jų žuvę žmonės.

Ant "Didžiųjų Ežerų" — Michigan, Huson, Erie ir Superior, paskendo ar žuvo šie laivai: Lady Elgin — paskendo ties Evanston, 1860 metais; žuvo 297 žmonės.

St. Clair — sudegė Whitefist užtakoj, 1879 m.; žuvo 54 žm. Manistee — Superior ežere ties Bayfield, 1883 m.; žuvo 60 žmonių.

Alphena — paskendo Tunder užtakoj, 1889 m.; 110 žmonių žuvo.

Chicora — tarp Chicago ir South Haven, 1895 m., 30 žmonių žuvo.

Celtic — paskendo Huron ežere, 1903 m.; 8 žmonės žuvo.

Sylvanus J. Macy — paskendo Erie ežere, 1903 m.; žuvo 20 žmonių.

Ira H. Owen — nuskendo Superior ežere, 1906 m.; 19 žmonių žuvo.

Arcadia — paskendo ties Pentwater, Mich., 1906 m.; žuvo 16 žmonių.

Cyprus — nuskendo Superior ežere, 1906 m.; žuvo 22 žmonės.

Searchlight — paskendo Michigan ežere ties Michigan krantu, 1906 m.; 6 žmonės žuvo.

Naomi — sudegė Michigan ežere, 1906 m.; žuvo 5 žmonės.

Eber Ward — nuskendo Michigan ežere, 1910 m.; žuvo 5 žmonės.

Frank H. Goodyear — paskendo prie Point aux Barques, Huron ežere, 1910 m., 18 žmonių žuvo.

Pere Marquette Car Ferry No 18 — Iužo Michigan ežere, ties Ludington, 1910 m.; žuvo 33 žmonės.

TĖVAS NORĖJO NUSIZUDYT

Prie apvirtusio laivo "Eastland" įvyko pasibaisėtinų scenų. Štai viena jų. Chester Laline, 3718 Ogden ave., jo žmona ir jo duklė Ona liko išgelbėti nuo laivo. Jie liko nuvežti į artimiausį ligonbutį.

Tečiaus tarp išgelbėtos šeimynos nebuvo jų 9 metų sunaus, Chester, Jr.

Kada tėvas ligonbutį pamatė laikraštį aprašymą tos nelaimės ir radęs savo sunaus vardą tarp žuvusiųjų, sušuko:

— Aš mirsiu su juo! — Ir praistumęs pro slaugytojus išbėgė iš ligonbučio ir nubėgęs pas upę, kur stovėjo minia žmonių, bet policistas jį sulaukė ir išgelbėjo nuo saužudystės.

BANDYS SUSITAIKYTI BE ARBITRACIJOS.

Elevatorių kompanija sulinka išpildyti didesnę dalį darbininkų reikalavimų.

Laimėjus gatvėkarių darbininkams pakėlimą algos, nusileido kiek ir elevatorių kompanija. nenorėdama eiti su darbininkais į arbitracijos teismą, kuriuo trečiuoju nariu turėjo būti tas pats Thompsonas.

Ji sutiko išpildyti beveik visus darbininkų reikalavimus.

Nesusitaikę tik algų klausime. Kompanija sutinka pakelti mokesį 2c į valandą pirmais metais ir 3c antrais metais, gi darbininkai reikalauja 3c pakelti mokesį į valandą pirmais metais ir 4c antrais metais, t. y. tiek kiek liko pakelta gatvėkarių darbininkams. Šiandakt elevatorių darbininkai balsavo ar priimti kompanijos pasiūlymą, ar jį atmesti ir užbaigti reikalus per arbitraciją.

BOERŲ VADAS NUTEISTAS.

LONDONAS, liepos 24. — Lieut. pulkininkas Kemp, vienas iš vadovų boerų, sukilusių prieš Angliją ir pasidavęs valdžiai vasario mėn. liko nuteistas septyniems metams kalėjimui ar užsimokėti \$5,000.

WESTVILLE, ILL.

Daugelis primeta man, buk aš rašas iš Westvilles žinias slapyvardžiu "Senio Brolis."

Šiuo pranešu viešai visiems, kad tai yra ne mano slapyvardis, ir kad aš neatsakau už Senio Brolio paduotas žinias. Mat, žmonės, pamatę paduotą žinutę daugiausia užsipuola ant manęs už jos tūlįmą laikraštį, nes aš esu "Naujienu" platintojas šioj apielinkėj. Pr. Jočionis.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "NAUJIENAS"

GARSINKITES "NAUJIENOSE"

Phones: Wabash 5454; Automatic 54281. JOHN WISNIEWSKI užlaiko Pirmos Klesos Salūną Geriausią Alų ir Cigarus Išrandavoja Svetainę Biliams vestuvėms ir kitiems reikalams už prieinamas kainas. 515-17 De Koven St., Chicago, Ill.

Reikalaukite nuo jūsų groserio — RYTINA RYE DUONOS Kepta per Rytna Baking Co., 4621-29 So. Hermitage Ave. Chicago, Ill. Tel. Yards 5624.

FRED A. RICHTER

Užlaikau gerus čėverkykus, šliperius ir guminius batus del vyrų ir vaikų. Taipgi taisau senus čėverkykus. 43 E. Wilson St., Batavia, Ill.

Nauja gyduole

Geriausia nuo uodos ligų. Pralauina spaugus nuo vėdo, gydo nuo saulės nudegimo, išsukimo ir nudegimo. Nuo sužeidimo vartokite Jelyline. Priešus 25c, o tuojus apturėsite bankutę pamėginimui. Prof. UHL, CHIROPODISTAS. 21 E. Van Buran St., Chicago, Ill.

Jau galima gauti senai lauktąją Shakespear'o tragediją

MACBETH

eilėmis
lietuvių kalbon
išversta K. Jurgelionies

Tai yra tragedija, kuriai nėra lygios visoj svieto literaturoj. Kiekvienas literatūros mėgėjas privalo ją turėti.

MACBETHO Popieriniais apdarais 70c
KAINA: drobiniai apdarais 85c
de lux odmeniniais ap- \$1.50

Užsakymus su pinigais siųskite adresu:

"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St. Chicago, Illinois

Visi rukojojai pripažysta Camel cigaretus Geriausiais

Jie yra geri kvapsnyje ir užganėdime, sulyginus juos su bile kokios vertės cigaretėmis! Camels yra iš parinktinio Turkisko ir Naminio tabako, kuris negraus gerklės, nedilgins liežuviui ir nepalikis jokio negarlaus cigarečių kvapsnio.

Gera vertė tabako Camels cigaretuose, neleidžia duoti nė dovanų, nė kuponų.

R. J. REYNOLDS TOBACCO CO., Winston-Salem, N. C.

ROCKFORDIEČIŲ ATIDAI.

Daugumai žinomas Masalskis suteikia geriausią orkestrą visoj apielinkėj. Gražina visokiuose susirinkimuose, vestuvėse ir t.t. Ant pareikalavimų važiuoja į kitus miestelius. 105 Knolton St., Rockford, Ill. Old phone 1171.

Telef. Canal 2941

Peter A. Miller

užlaiko Laikrodėlius, auksus ir datmantus. Geriausio darbo. Žemiausios prekės. Akys išgyzaminuojamos dykai. Visuomet namieje.

2256 W. 22nd St., Chicago, Ill. prie pat Oakley Ave.

MOKYKIS BARBERYSTES. Praktiški Nurodymai. Išmokymas \$25.00. Inrankiai duodami. Tri-City Barber College, 606 W. Madison St arba 819 State St., Chicago, Ill.

PATĖMIJIMAS Pyragaičius ir duoną del pikių pirkite pas: F. ARNOLD Sanitariška Keptuvė. 1915 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Ant pardavimo

PIGIAI parduodu triubą B-Tenora, neseniai pirkta už \$20, o dabar atiduodu tik už \$8. Gera proga reikalaujančiam. 107 — 155th Pl., Hammond, Ind

GERAS PELNAS Parduodu pusdykiai puiki barberne, labai geroj vietoj, tarpe lietuvių ir lenkų. Biznis per 10 metų išdirbtas. Atsiskaitau greitai laiku pas: J. SINKUS and CO. 3151 S. Halsted St., Chicago. Tel. Drover 6775.

PIGIAI parduoda barzdaskutyklą (Barber Shop). Biznis išdirbtas gerai. Gera proga lietuviui nusipirkti. Parduoda iš priežasties išvažiavimo į kitą miestą. 3131 So. Morgan Str., Chicago, Ill.

PARSIDUODA

salūnas geroj lietuviškoj apielinkėj. Parduoda labai pigiai. Taigi pasiskubinkite. 2800 S. Union Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA SALIUNAS

parduoda puikus ir geroj vietoj salūnas su visais intaisais ir laisniū lietuvių apgyventoj vietoj. Turiu du bizniū tad turiu viena kad ir pigiai parduoti. Gera proga lietuviui. J. KUBEK 1940 So. Halsted St. Chicago.

PARSIDUODA labai puiku salūnas už prieinamą kainą; biznis nuo senai išdirbtas, labai geroje vietoje. Kas nori gero ir pelningo biznio, pasiskubinkite, nes turi 2 bizniū ir parduoda greitai. 3201 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Pasinaudokite

Parduoda labai pigiai mažą farmukę 50 mylių nuo Chicago, su triobomis, gyvuliais ir daržovėmis už \$1000.00.

Parduoda 40 akry geros žemės su stuba už \$600. Randasi netoli St. Louis.

J. SINKUS & CO. 3151 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Parduoda puiki mūrinė stuba del 5 familijų, garu apšildoma ant Bridgeporto už \$5,000.00; \$1500 reikia įmokėti. Rendos neša 12 procentą. J. SINKUS and CO. 3151 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Parduoda 2 lotai 25x125 kiekvienas ant 43 gat., tarpe Wester ir Campbell Aves. Atsiskaitau vakare: 836 W. 20th St., viršui iš prieškio.

PARSIDUODA 2 namai: 2026 Canaiport Ave., del 6 familijų, tolietai vidui. Taipgi yra stalda. 2028 Canaiport Ave., del 2 familijų, Kreipkites į štorą po No. 1917 W. 21 St., Chicago, Ill.

Pigiai parduoda grosernė lietuvių apgyventoj apielinkėj. Biznis nuo ilgo laiko gerai išdirbtas. Puiki proga lietuviui. Parduoda už "cash", nes savininkas trumpame laike turi apiešti šią vietą. Kreipkitės į: Naujienu Ofisą, 1840 S. Halsted str.

"Naujienu" Agentai

DUODAMOS NEPAPRASTOS DOVANOS

Kas pas mane užsirašys dienraštį NAUJIENAS, tas apart "Naujienu" gaus dar dovanų viena iš sekancijų laikraščių: Laisvė, Tėvynė, Kova, Kelvis, Lietuva, Vienybė Lietuvninkų, Amerikos Lietuvis, Sakė. Taigi tamsi sta už \$5 gausi ir "Naujienu" ir da viena laikraštį, kuris tamsi geriau patinka — per ištisus metus.

Jeigu kas nenorėtų laikraščiui, tas gali gauti \$2 vertės knygą.

Kas prisius \$5.50, tas gaus 3 laikraščius — trečiasis bus "Tėvynė"; o kas prisius \$6, tas gaus "Naujienu", "Tėvynė" ir "Jaunąją Lietuvą". Pasi-naudok tamsta šituo nuleidimu — sučėdysi pinigų. Jei kas neaišku rašyk laiską, indėdamas už 2c stampą atsakymui. Adresuok:

J. BRAKNIS.

577 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

VISIEMS DOVANOS

Kurie per mane užsirašysite dienraštį NAUJIENAS ant metų, visi gausit brangią dovaną tai yra: "Laisvė, Kelvių ir "Am. Lietuvių." To nenorint duodu kitą dovaną — labai puikų atvirą laikrodėlį, vertės \$2 ir 50c. Taigi dabar visiems proga gauti užu \$5 Naujienu ir brangias dovanas.

Nuo kitų agentų nereikalaukite jų, nes minėtas dovanas duoda tik Naujienu generališkas agentas. Pinigus siųskite šiuo adresu:

A. J. Rašimas 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

FILIP SURWILLO kaip "Naujienu" agentas yra įgaliotas rinkti "Naujienu" premumeratų Rochesterj ir jo apielinkėse.

Iš Rubsiuvių Judėjimo

Jaunas Rubsiuvis pakėlė klausimą apie tai, kad būtų daugiau viešumo. Tarpe kitko jisai nurodo, jog dalyvavimas viešame rubsiuvių judėjime esą negalimas. Jaunasis Rubsiuvis sako, kad Aceris prabilo per laikraštį apie organizacijos reikalus, o girdi, Rubsiuvis ir pakišo jam: esą bosai nusamdo špiegus ar ką kitą, kurie irgi panašiai šneka. Toliau Jaunasis Rubsiuvis tęsia: "Gal, girdi, Aceriui susirinkime reikėjo pakelti klausimas, apie kurį jis išsitarė laikraštyje. Bet, sako, ir tenai bile kas būtų užmetęs, bene bosų papirkimas tu čia dabar kalbi."

Da man užmetama, kad aš nenoriu ir aikiške vilkti nekurių klausimų, nes plačioji visuomenė neišsitarė tu dalykų. Toliau Jaunasis Rubsiuvis net užsimena apie Rusijos nepasisekimus, kuri pralošusi karą su Japonija todėl, kad joje nebuvo girdi viešumo ir t.t.

Aš niekuomet nekalbėjau ir netvirtinau, kad nereikia dalyvauti viešame gyvenime kaip organizacijai. Kuomet Aceris netaip pakėlė klausimą, tai aš patėmėjau, kad mums viešai varyt agitaciją prieš kitas lautas yra pavojinga, priklausant prie vienos ir tos pačios organizacijos. Nes ištikrųjų su lokia agitacija, kokią jis norėjo vesti, nė vienas protaujas žmogus nesutiks.

Kada aš paminėjau apie aikiškimą (ką galima faktiškai prirodyti), jog darbdaviai samdo tam tikrus žmones, kad tik kokiū nors būdu sukelti vaidus organizacijos narių tarpe, to juk niekas neužginčys. O Acerio agitacija buvo kaip tik tautišką neapykantą sukelianti. Ir iš jo tokio agitacijos varymo būdo, aiškiai matėsi, kad darbininkų vienybė jam nerupėjo. Kas link gi prikišimo, kad Aceriui būtų bile kas ir susirinkime užmetęs bosų papirkimą — tai tuščias prasimanymas! Nes jeigu susirinkime yra pakeliamas svarbesnis klausimas, jis pilnai buna išstiriamas ir jokių užmetimų niekas nedaro, kol nėra prirodyta, kad įnešęs yra abejotinu žmogus.

Bet jeigu žmogus viešai pradeda vesti agitaciją tinkama tik Rusijos valdžiai, tai nestebėtina, jei buvo patėmyta, jog rašo turėdamas kokią tai neapikantą prieš kitas lautas.

Del užmetimų gi Jauno Rubsiuvis, kad aš nenorėjau vilkti eikiščių nekurių klausimų, turiu pasakyti, jogei aš to visai neturėjau minty. Ir abelnai, aš patėmėjau, kad jeigu atsiranda kokie nors skundai ant atskirų ypatų arba šiaip kas negerai daro kokiām nariui, tai reikia kreiptis prie organizacijos išrišimui visų tų nesusipratimų. Na, dabar, ar gali kas žinoti, kas tas A. yra? Ar jis priklausio organizacijon, arba jei ne — tai ar apeina visuomenės jojo ypatiškas skundas prieš kokią ypatą. Viskas, ką jis kalbėjo laikraštyje neturėjo mažiausios reikšmės išrišimui jo skundo, jei tik jis jį turėjo.

Gi kas link prikišimo rusų valdžios, tai turiu tiek pasakyti, kad man nerūpi Jauno Rubsiuvis rusiškas patriotizmas ir jeigu jam gaila Rusijos, čia jau nepagelbės jokia progresyviska organizacija pernešti tuos širdies skausmus. O rusų tvarka su darbininkų organizacija neturi neko bendro. Matyt, kad perjaunas yra Jaunas Rubsiuvis, o gal da neturėjęs nė progos būti rubsiuviu.

Aš stoviu ir stovėsiu už viešumą, bet tik už tokį viešumą, kuris neturi nieko blogo, apart

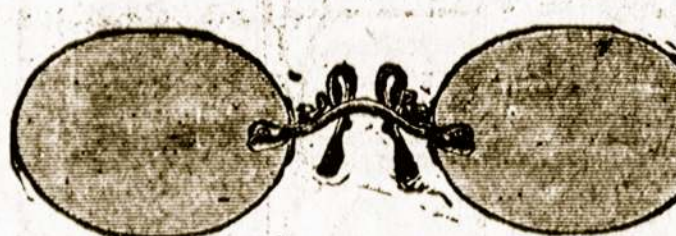
gero. Sulig tokiu viešumu mums reikia lankytis ir geras susirinkimus, kame apkalbama organizacijos reikalai. Tuomet mes mokėsime visur svarstyti savo reikalus. Kitaip gi netik nežinosim kaip svarstyt reikalų bet ir dirbtuvė draugas su draugu negalėsime sugventi, r nenusostime, kaip dabar praktikuojama, darę viens kitam užmetimus.

Ar užtenka susipratimo tarpe tų pačių unijistų? Nel — Kodel? — Todel, kad patys nariai nesiinteresuoja savo susirinkimais, nesvarsto bendrų savo reikalų. Pasigandėdina vien užsimokėjimu pripuolančių jiems mokesčių. Tokie žmonės negali pasigirti savo supratimu apie organizaciją, nors ir kaziški laiką priklausyti jon. Daryti užmetimus yra lengva, bet aktyviu darbu bijosi pa-

sirodyti. Tai tiek tuo tarpu. Rubsiuvis.

Phone Yards 4317

Dr. A.R. Blumenthal
AKIU SPECIALISTAS

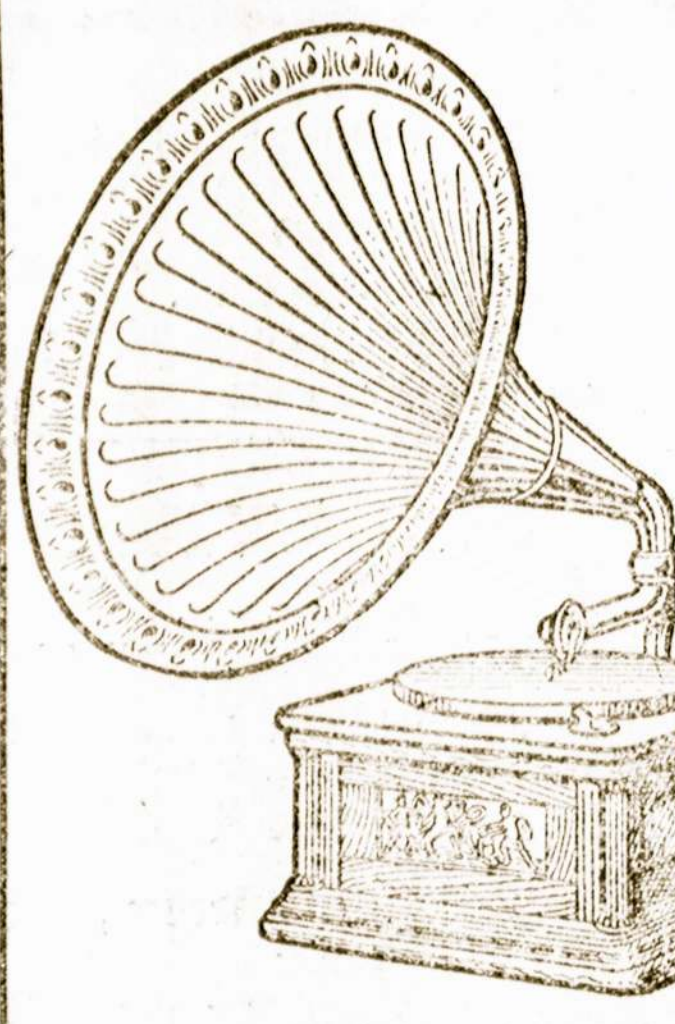
Akis išgydantiniuom DYKAI.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 dienų.
4649 S. Ashland Ave. Kampas 47 street

REIKALAUJAM patyrusio drabužių pardavėjo, pardavinėti šios mados padarytus pagal miera vyrų siutus už \$10.00 ir \$12.50.

ROYAL WOOLEN MILLS
219 S. Dearborn St., Room 405
CHICAGO.

Reikalinga lietuvių i Duonkepės štorų ir prie kuknios, mokanti angliskai ir lenkiskai, tarp 20 iki 30 metų amž. 949 W. 31 gatvė Chicago. Tel. Drover 1048

Tukstantai Dolerių

Kasdien yra žmonių išleidžiam pasiklausymui garsių daininukų ir muzikos.

Be jokių ypatingų išlaidų galite girdėti savo namuose viską, kas garsiosse gramofonuose, kuriuos parduodame už grynus pinigų ar ant išmokėsčių.

Po \$1.00 i mėnesi
3 mėnesi Bandymas DYKA
24 ir 50 daininukų ir muzikališkų gabaliukų dykt. Baštiška garantacija ant 15 metų. Rašyk mums, reikalaujamas mūsų nemokamo gražaus iliustruoto katalogo.

ROYAL PHONOGRAPH CO.
51 E. 14th Street Dept. 48 New York, N. Y.

ATIDA!

Saliunininkai, savininkai biliardu ir "Pool" svetainiu, Bowling Alleys", pasiinksminimo vietu Kliubu ir t.t.

"Skee Ball"

yra vardas, mokslas ir gabumas yra žaismė. Interesuojami pasiinksminimai, nepaprastai skritulių lošimai (bowling). Padėkit vieną i jūsų biznio vieta.

Savininkai tuščių štorų, padarys gerai, jeigu jie ištirs "Skee Ball". Didelis uždarbis.

Dabar buna parodymai, trijose vietose
Riverview Park'e

John P. Rashinski
SENIAUSIAS IR DAUG PATYRĖS FOTOGRAFAS

Pranešu savo tautiečiams, o labiausiai naujavedžiams kreipties pas mane, kurie reikalauja visai atsakančio darbo ir visokio skyrus pavelių, taip kaip ir mieste. O prie to duodu puikių didelį pavelių naujavedžiams dovanai. Visą savo darbą garantuoju.

DVI GALERIJS: 3213 S. MORGAN ST. ir 665 W. 18th ST., CHICAGO.

Parsiduoda **PIKNIKU DARŽAS!**
5-kių akru

Ta vieta randasi ant
Harlem Ave. ir 40-tos gatvės, Lyons, Ill.
F. G. NEER

The Bridgeport Electric Co.

Atlieka visus Elektrikos darbus atsakančiai ir pigiai
Turi 2 Štorus 1-na ant 3212 So. Halsted St. Chicagoje 2-ra 1614 W. 47-tos gat., kuriuose parduoda elektrines ir gazines lampas ir t. t. **Kviečia Visus Atsilankyte.**

ALFONSAS BARTKUS Savininkas

Telephone Drover 8833

PLUMBERIS
J. S. SMITH

Persikrauste nuo 1614 W. 47th St. ant 1641 W. 47th St., Chicago, Ill.
Duokit man apskaitliuoti jūsų darbus

NAUJAS kampinis mūro namas 3-jų augštų, 19 kambarių ir po draugų yra keptuvė; su keptuvės bizniu kaina -14,500, be biznio -14,000. Turiu greitai parduoti.

HENRY KOLLMANN
Kampas 36 ir Robey Sts.,
3559 So. Robey St., Chicago, Ill.

Reikalaujam pardavėjo, kalbančio lietuviškai, lenkiskai, čekiskai ir angliskai, pardavinėti agurkus ir rūkščius kopustus ant "Westside".

BAUSE BROS.
1844-1846 W. 14th St., Chicago.

SVEIKIAUSI GERYMAI!

Išdirbame saldžius gėrimus, kurie yra skaniausi ir sveikliausi gerti.

Ant pareikalavimo pristatome i namus, ant pikniukų, balų ir t.t.

Sanitary Bottling Works
1004 McAllister Ave. Waukegan, Ill.
Telephone 1867

Gera Vieta Pirmausai
GREITAS PATARNAVIMAS PASKUI.

Del geresnio Sveisto, rūkščios smetonos ir naminių šorių pabandyk **DOUGLAS CREAMERY CO**
1300 Washburne Av., kamp Throop st.
Vienas pabandydas pertikrins tavo. Atsilankyti pažūrėti. Arba telefonuok Canal 6527.
Mes pristatome užsakymus. Tikrai abelnas pardavimas.

GARY, INDIANA

Telephone 341

Dr. P. H. Hutchinson
Dentistas.
Ofiso valandos: 9 iki 12; 1 iki 5:30; vakatais: 7 iki 8. Nedėliomis pagal sutarti 1601 Broadway, Gary, Ind.

Dr. J. R. Teeter
Geriausias Dentistas
8th Ave & Broadway.
Darbas gyvartuojamas. Regzaminavojimas dyktai.
Telephone 2524

Mokiname Angliškai
Visose dalyse Amerikos ir Kanados

Vienintelė mokykla, kurioj kiekvienas gali išmokti Anglišką kalbą, labai trumpame laike, šio mokyklos naujauja ir tobuliausia metoda. Mokymai per lietuškus, visose dalyse, už labai mažą mokesčių; teipjaun klesios dienomis ir vakarais. Jeigu nori išmokti greitai Anglišką kalbą, atleik ar rašyk placenti žiniui.

American School of Languages
1741 W. 47th Street, Chicago, Ill.

DR. WEINTRAUB
EUROPOS SPECIALISTAS VYRU IR MOTERIŠKŲ LIGŲ UŽSISENĖJUSIU IR CHRONIKŲ

JIFŠKANTIEJI gero daktaro, turinio 24 metų praktikos gydyme įvairiu vyru ir moteriškų, teskreipia priemanes. Nežiuriat, kaip ilgai sirgę ir pas kokių daktarus gydęsi, naudinga jam bus pastieirtiui pas mane. Mano ofisas aprūpintas geriausiais aparatais ir elektrikos mašinomis ligoms ekzaminuoti ir gydyti. Duodu sąžiningą nuomonę apie ligonius stovį ir jeigu apsiimu gydyti, tai gydu iki visai išgydau.

MOTERIŠKŲ LIGŲ
Nugaros ir galvos skaudėjimai, nereguliariskumai, Pustės, inkstų, šlapinimos ligos, ar buti tik prasišaudus menstruacijai, baltosios, nevaisingumas ir visų dydan be operacijos. Gydan pasekmingai. Kraujo užkandėjimai, kuris paliecia kaip vyrus taip ir moteris, gydan nauja Europine metoda. Plaukų slinkimas, šibėjimas, skaudėjimai išgydan greitai laiku. Kepenų, pilvo ir plaučių ligas gydan pasekmingai.

PATASIMAI DYKAI Valandos kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Uvartinkais. Keivergeisier Subalų kaimas NEDIDELIS mis nuo 9 iki 7 vakaro. Nedėliomis ir kitais šventadieniais nuo 9 ryto iki 11 vak.

DR. WEINTRAUB EUROPOS 36 W. RANDOLPH STREET SPECIALISTAS KAMPAS DEARBORN, ANTHOS LUGOS

Telefonas Canal 3737

AKUŠERKA
Mrs. A. Vidikas

Baigusi Akušerijos Kolegiją; ilgai praktikuusi Pennsylvanijos Hospitalėse ir Philadelphiaj. Pasekmingai patarnauju prie gimdymo. Uždykų duodu rodą visokiose ligose moterims ir merginoms. Kalbu lietuviškai, angliskai, rusiskai, lenkiskai ir slavokiskai.

1838 S. HALSTED ST., CHICAGO.
(Salia "Naujienų" Redakcijos)

LUMBERIS NAUJAS IR ISANTROS RANKOS BUDAVOJIMO MATERIJOLAS, LENTOS, STULPAI IR T. T.

Taipgi maliaiva, duris, langai, popiera stogams dengti, vinis ir vtsokiy kitų reikalingumų prie budavojimo.

CARR BROS. WRECKING CO. INC.

PHONE YDS. 1294 3003 TO 3039 SO. HALSTED ST.

Tel. Drover 7169.

KREIPKITES
PRIE LIETUVIŲ GENERALISKO KONTRAKTORIAUS

Steponas Markunas

Budavojų murinčius ir medinius namus. Talsau senus, lipius "konkritu" fundamentus ir sildvokus. Visus prie namų darbus atlieku pagal savininko reikalavimą. Dabar laikas apmalyti, jel kas nari budavoti, palinti gerą kontraktorių.

2459 W. 46th PLACE, CHICAGO, ILL.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS

Veda visokias civiliskas ir kriminaliskas bylas visuose teismuose. Daro dokumentus ir poperas.

Ofiso mieste: 127 N. Dearborn St., Room 1122 Only Bldg., TEL. CENTRAL 4411

Vakaraus namas: 724 W. 35th St., tel. Drover 1310

ASHLAND DANTISTAS

Jeigu nori būti sveikas, tai turi turėti sveikus dantis. Mes gydym, ištraukiam, pataisom ir inedam naujus dantis už labai nužemina kaina ir visai be spulpių. 8 metal vienioj vietoj.

DR. J. S. KASTOWSKI
4656 Ashland Ave., Chicago.

Dr. H. KRASNOW
Rusas Gydotojas ir Chirurgas
1346 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone Canal 538
Specialistas Chirurgoj ir veneriskų ligų.

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki
3109 S. Morgan St., Chicago, Ill.
Valandos: Nuo 8 iki 11 išryto; nuo 5 iki 8 vak.

Dr. G. M. Glaser
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St., kerte 32. Chicago.
Specialistas ant Moteriškų, Vyriškų ir Vaikiškų Taipgi Chroniskų Ligy

Ofiso valandos:
iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8:30 vakare. Nedėliomis vakaraus ofisas uždaras.
Telephone Yards 687

Phone Riverside 363

O. W. HENSSLER, PH.C.M.D.
Gdytojas ir Chirurgas

Ofiso telefonas. Canal 21
1901 So. HALSTED ST. CHICAGO.
Nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7:30 iki 9 va. vak. Nedėliomis nuo 10 ryto i ki 12 piet.

Tel. Haymarket 6212

Dr. W. Yuskiewicz

Lietuviškas akių gydytojas
Kas turi skaudėnčius akis arba silpnas, ar galvos skaudėjimą, atsilankykit pas **DR. W. YUSKIEWICZ**
1024 Milwaukee Ave.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare; Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 popiet.

DR. THOMPSON
Daktaras ir Chlurgas
Bridgeport, Conn.
966 Main Street,
Kalbama lietuviškai.

MILDA TEATRAS
Halsted ir 32-ra gatvė.

VODEVILIUS ir PAVEIKSLAI
Vodeviliaus permaina: Pan., Ketves, ir Subatoj. Paprastom dienom pimas floras 10c, Balkonas 3c
Subatos vakarai ir nedėliomis pirmas floras 15c. Balkonas 10c.

LAIVAKORTES
I LIETUVA

Parduodame laivakortes iš Lietuvos ant laivų, kurie plaukia tiesiog i New York, nekludant kitiems užimtų jurų. Tai gi keliai visai saugūs.

SIUNCIAME PINGUS IN LIETUVA pigiausiomis kainomis. Imame pilną atsakomybę. Pristatome kvita su parasu apturėjusio.

Central Manuf. District Bank
1112 W. 35th Street, Chicago, Ill.
(Valdžios prižiuriamas Bankas)
Jo turias yra su visum
\$1,800,000.00
Kreipkitės raštu ar ypatiskai Visokias žinias maloniai suteikiame.

Bankinės Valandos:
9 ryto iki 4 po pietų; Subatomis iki 9 vakare.
Telefonas: Drover 6310 Mr. Petraitis

SUNKUS LAIKAI

Delei sunkių laikų reikia taupyti pinigai ir ant drabužių. Galima įgyti už \$5.00 ir biskį brangiau, siutus ir žieminius plosčius, išėjusius iš mados arba truputį apnešusius, vertės \$35 ir \$40.00.

S. GORDON,
1415 So. Halsted St., Chicago, Ill.